W audycji „Przystanek Historia” w Polskim Radiu o Muzeum Polskim w Rapperswilu – 6 stycznia 2021

Audycja została wyemitowana o godz. 19.07 na antenie Programu I Polskiego Radia

Audycja „Przystanek Historia” w Polskim Radiu

W dziejach Polski, w dążeniu Polaków do odzyskania niepodległości zarówno w XIX, jak i XX wieku szczególną rolę odegrało Muzeum Polskie w Rapperswilu nad Jeziorem Zuryskim, które zostało otwarte dla publiczności 23 października 1870 roku. Niedawno minęło 150 lat od jego powołania.

Muzeum otrzymało nagrodę IPN Kustosz Pamięci Narodowej w 2015 roku. O historii, jego donatorach, zbiorach i trudnym dla niego wieku XX opowiadała dr Małgorzata Ptasińska z Biura Badań Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej. – Muzeum Polskie w Rapperswilu stanowi po Bibliotece Polskiej w Paryżu drugą najważniejszą perełkę w dziejach polskiej emigracji niepodległościowej. Jest instytucją, która miała służyć narodowi polskiemu i rzeczywiście służyła począwszy od XIX wieku, poprzez cały XX i teraz oczywiście w XXI – twierdzi dr Małgorzata Ptasińska.

Dr Małgorzata Ptasińska zauważa, że ciągłość istnienia Muzeum Polskiego w Rapperswilu zawdzięczamy wielu wybitnym Polakom, działającym na rzecz niepodległej Polski poza jej granicami. – Ta ciągłość, polska tradycja, myśl narodowa i niepodległościowa trwała na zamku rapperswilskim w Muzeum Polskim dzięki garstce tych osób. To był trudny czas, ale należy podkreślić zaangażowanie Polaków i kontynuowanie idei Polskiego Muzeum Narodowego, które założył Władysław Plater – dodaje.

W 1951 roku muzeum zostało nielegalnie przejęte przez komunistów, co doprowadziło do przerwy w jego działalności. Szwajcarzy nie chcieli bowiem mieć na swoim terytorium propagandowej, komunistycznej placówki.

– Komuniści przejęli muzeum, zlikwidowali i usunęli wszystkie pamiątki oraz wystawę, która świadczyła o dziedzictwie II Rzeczypospolitej. Władze szwajcarskie nie uznały nowych władz Muzeum Polskiego i sądownie zostało im to muzeum odebrane. Komuniści musieli opuścić zamek, po czym siedziba zamku przeszła we władanie Szwajcarów. To jednak nie trwało długo, bo jak znamy Polaków, ich patriotyzm oraz nastawienie do ciągłości państwa polskiego poza granicami kraju, a kultura była bardzo ważnym elementem, to w 1954 roku powstało Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu – tłumaczy dr Małgorzata Ptasińska.

Jak okazuje się, był to początek odrodzenia muzeum, które na dobre rozwinęło skrzydła w 1975 roku. – Jest to symboliczny moment. Pomieszczenia udostępnione w tym właśnie roku na zamku były tymi samymi, które możemy obecnie jeszcze zwiedzać do końca 2021 roku. Później muzeum najprawdopodobniej będzie miało nową siedzibę w jednej z kamienic w miejscowości Rapperswil i będzie musiało opuścić zamek. Z tego co wiem, władze gminy przygotowujące nową koncepcję zamku, obiecały, że historia Muzeum Polskiego w Rapperswilu znajdzie odzwierciedlenie w wystawie stałej, która będzie dopiero co utworzona po remoncie zamku – mówiła dr Małgorzata Ptasińska.

W audycji także:

- Studium Polski Podziemnej w Londynie. Wśród jego założycieli byli m.in.: gen. Tadeusz Bór-Komorowski, gen. Tadeusz Pełczyński, płk Kazimierz Iranek-Osmecki, gen. Antoni Chruściel, kpt. Jan Nowak-Jeziorański, kpt. Andrzej Pomian czy też kpt. Tadeusz Żenczykowski-Zawadzki. Głównym założeniem nowopowstałej instytucji miało być gromadzenie materiałów dotyczących Polskiego Państwa Podziemnego. To od ponad 70 lat ważne miejsce na mapie „polskiego" Londynu i jednocześnie obowiązkowe dla każdego badacza dziejów Polskiego Państwa Podziemnego. Nagrodzone zostało Kustoszem Pamięci Narodowej w 2003 roku. O historii instytucji i jej roli mówiła dr Karolina Trzeskowska-Kubasik z IPN.
- Zofia Zakrzewska „Cukier krzepi. Propaganda konsumpcji cukru w Polsce w latach 1925-1932". Książka opisuje kampanię propagującą konsumpcję cukru z lat 1925–1932. Jest to doskonały dokument pokazujący m.in rolę mediów i reklamy, historię gospodarczą (rolę cukrowników), a także historię diety Polaków tego okresu w kontekście nauki o żywieniu człowieka.
- „Było – będzie", czyli wybrane wydarzenia organizowane przez IPN oraz propozycje portalu przystanekhistoria.pl.

Audycja „Przystanek Historia” została wyemitowana w środę (6 stycznia 2021) o godz. 19.07 na antenie Polskiego Radia Pr. I.

- **POSŁUCHAJ AUDYCJI**
- Poprzedni odcinek: „Przystanek Historia”, 16 grudnia 2020
- Odcinki archiwalne na portalu przystanekhistoria.pl

* * *

Cykl audycji „Przystanek Historia” jest realizowany wspólnie przez Instytut Pamięci Narodowej i Program I Polskiego Radia. Rozmowy poświęcone są ważnym wydarzeniom, które wpłynęły na dzieje Polski w XX wieku oraz ludziom, którzy tę historię tworzyli.